

КОМПЛЕКСНА ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ НА БАЗІ МІЖДИСЦИПЛІНАРНИХ ЗВ'ЯЗКІВ

Проблема комплексної підготовки майбутніх фахівців може бути вирішена за допомогою реалізації міждисциплінарних зв'язків суміжних дисциплін спеціальності. Міждисциплінарність, як спосіб розширення наукового світогляду, дозволяє розглядати явище за рамками певної наукової дисципліни. Міждисциплінарні зв'язки визначаються не лише як співвідношення декількох навчальних дисциплін, які передбачають взаємне використання та збагачення знань, але й співпрацю усіх викладачів, які готують майбутнього фахівця за певною спеціальністю.

Важливим є запровадження міждисциплінарних зв'язків для удосконалення робочих планів, програм, інтеграції навчальних курсів. Під час викладання дисциплін необхідно уникати дублювання навчальної інформації. Міждисциплінарна інтеграція сприяє органічному поєднанню нової теми з попередніми і наступними знаннями, встановленню логічних зв'язків між різними дисциплінами, модулями, темами, визначенню місця та призначення різних дисциплін у майбутній професійній діяльності.

При плануванні та реалізації міждисциплінарних зв'язків у навчальному процесі необхідно виявити ці зв'язки у навчальних програмах, враховуючи їх різноманітність. Коло міждисциплінарних зв'язків визначається у кожному конкретному випадку з урахуванням їх хронологічних видів: попередні, супутні, перспективні. Окрім хронологічних можна виділити зв'язки за загальнодисциплінарними вміннями (навчальні, пізнавальні, оціночні, прикладні), які формуються на основі єдиних підходів до методики викладання суміжних дисциплін; за рівнем організації навчання на основі міждисциплінарних зв'язків розрізняють: епізодичні, систематичні, односторонні, багатосторонні тощо.

Міждисциплінарність знань впливає на структуру навчального матеріалу низки дисциплін, активізує методи навчання, орієнтує викладача на застосування комплексних форм організації навчання, забезпечуючи єдність навчально-виховного процесу.

У процесі встановлення міждисциплінарних зв'язків на занятті викладач може організувати різні форми роботи. Заняття з

використанням міждисциплінарних зв'язків можуть бути фрагментарними, коли лише окремі питання змісту розкриваються з використанням знань інших дисциплін; „вузловими“, коли міждисциплінарні зв'язки реалізуються впродовж усього заняття з метою глибокого вивчення його теми; інтегрованими, коли органічно зливаються знання декількох навчальних дисциплін.

Для підготовки фахівців у сфері обліку та аналізу господарської діяльності широко застосовуються ділові ігри, інтегровані професійні ситуації, що відтворюють умови діяльності суб'єкта господарювання, забезпечують ефективне формування функціональних професійних умінь майбутніх бухгалтерів-аналітиків.

Співпраця викладачів суміжних дисциплін спеціальності “Облік і аудит” проявляється у розробці інтегрованих програм, професійних завдань з фахових дисциплін, організації та проведенні бінарних занять, підвищенні рівня самоосвіти шляхом впровадження власних методик, вироблених на основі досвіду роботи кафедр.

На думку деяких дослідників типовою особливістю сучасної бухгалтерської науки є інтеграція суспільних наук та дисциплін, що обумовило тенденцію до міждисциплінарних досліджень. Для успішного здійснення міждисциплінарних зв'язків у кожному конкретному випадку викладач повинен чітко усвідомлювати, з якою метою встановлюється зв'язок і в якій формі це буде зроблено. Зокрема, міждисциплінарні зв'язки можуть встановлюватись задля глибшого розуміння навчального матеріалу, систематизації та узагальнення знань, формування у студентів умінь застосовувати знання даної дисципліни під час вивчення інших.

Поглиблення знань викладачів з методики застосування міждисциплінарних зв'язків допоможе у їх реалізації під час навчально-виховного процесу; дозволить сформувати у студентів систему наукових знань, навчальних та інтелектуальних вмінь, широких пізнавальних інтересів, світоглядних переконань.

Міждисциплінарні зв'язки з фахових дисциплін сприяють розвитку творчого підходу та самостійності студентів. За умов використання міждисциплінарних зв'язків ефективніше здійснюються загальнодидактичні принципи навчання – науковості, системності, зв'язку теорії з практикою, міцності засвоєння знань, всебічного розвитку пізнавальних здібностей, систематичності, послідовності, доступності.

Таким чином, знаходження і реалізація у навчальному процесі міждисциплінарних зв'язків сприятиме оптимізації навчального процесу і активізації самостійної навчальної роботи студентів.